

PATVIRTINTA

Alytaus rajono savivaldybės tarybos

2020 m. vasario 6 d. sprendimu Nr. K-4

1 priedas

1 b forma

**KULTŪROS VEIKLOS PLĖTROS IR JOS VAIDMENS BENDRUOMENĖS GYVENIME
STIPRINIMO
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2020 metai			
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktorius, 188718528 Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorius, 188202383 Alytaus rajono savivaldybės kultūros centro direktorius, 304562801			
Vykdytojas (-ai)	Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, A11 Komunalinio ūkio ir architektūros skyrius, A1 Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka, A11.10 Alytaus rajono savivaldybės kultūros centras, A11.8 Teisės ir vidaus administravimo skyrius, A12			

Programos pavadinimas	KULTŪROS VEIKLOS PLĖTRA IR JOS VAIDMENS BENDRUOMENĖS GYVENIME STIPRINIMAS	Kodas	08
Programos parengimo argumentai	Programa yra tęstinė. Kultūra yra sudėtinė visuomenės politinės, socialinės, ekonominės raidos dalis. Kultūros plėtros programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nuostatomis, reglamentuojančiomis savivaldybės kultūros veiklos organizavimą ir administravimą. Savivaldybės savarankiškos funkcijos yra gyventojų bendrosios kultūros ugdymas ir etnokultūros puoselėjimas. Svarbu yra formuoti ir įgyvendinanti savivaldybės kultūros politiką, bibliotekų, muziejų, kultūros centrų, teatrų, muzikos, dailės, etnokultūros, leidybos, kultūrinio turizmo bei gyventojų bendrosios kultūros, jaunimo politikos ugdymo srityse, atlikti visus veiksmus, susijusius su informacijos apie savivaldybės institucijų veiklą pateikimu žiniasklaidos priemonėms ir visuomenei, Alytaus rajono savivaldybės teigiamo įvaizdžio formavimu. Programa apima išsamią rajono kultūrinės situacijos analizę, detalizuoja uždavinius, priemones, jų įgyvendinimo ir vertinimo kriterijus. Sudaromos tinkamos sąlygos profesionaliojo meno raidai, informacinės visuomenės plėtrai, mėgėjų kūrybinei saviraiškai, rajono bendruomenių kultūrinėms iniciatyvoms, jų pastangoms tobulėti ir gerinti gyvenimo kokybę. Kultūros plėtros ir jos vaidmens bendruomenės gyvenime stiprinimo programos įgyvendinimas suteikia galimybę rajono gyventojams tenkinti savo dvasinius ir estetinius poreikius, ugdyti kūrybiškumą ir būti aktyviais rajono kultūrinio proceso dalyviais.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal Alytaus rajono savivaldybės strateginį plėtros planą)	Veiklios visuomenės ugdymo, sveikatos ir socialinio vystymo	Kodas	02
Šia programa	KURTI PILIETIŠKĄ, IŠSILAVINUSIĄ,	Kodas	01

įgyvendinamas savivaldybės strateginis tikslas:	KŪRYBIŠKĄ, SVEIKAI IR SAUGIAI GYVENANČIĄ BENDRUOMENĘ		
Programos tikslas	Gerinti gyventojų informacinį, kultūrinį aptarnavimą	Kodas	01
Tikslo įgyvendinimo aprašymas: įgyvendinant programą dalyvauja ARSVB biblioteka ir 33 jos filialai. Šia programa bus siekiama sukurti tinkamas sąlygas Alytaus rajono gyventojų bibliotekiniam ir informaciniam aptarnavimui organizuoti, rengti ir vykdyti projektines veiklas. Programa siekiama kryptingai vykdyti bibliotekai priskiriamas dokumentų kaupimo, tvarkymo, sisteminimo, saugojimo, galimybių lygiomis teisėmis naudotis viešaisiais informacijos šaltiniais užtikrinimo funkcijas. Siekiant sudaryti sąlygas bibliotekiniam ir informaciniam rajono gyventojų aptarnavimui, numatomi uždaviniai, orientuoti į veiklos tobulinimą, palankios aplinkos darbui kūrimą, personalo ugdymą. Tikslui pasiekti iškelti uždaviniai : 01 Uždavinys. Sudaryti sąlygas bendruomenei naudotis universaliais dokumentų fondais, plėtoti modernias informacines paslaugas, skleisti kultūros informaciją regione, viešaisiais renginiais prisidėti prie krašto kultūrinės atminties gaivinimo ir valstybei reikšmingų datų minėjimo. Užtikrinti viešųjų interneto prieigos taškų veiklos tęstinumą, kompiuterinės technikos ir programinės įrangos atnaujinimą ir priežiūrą, kokybiško interneto bei telefonijos ryšį, tėti LIBIS skaitytojų posistemės diegimą visuose rajono viešosios bibliotekos filialuose bei užtikrinti elektroninės informacijos sklaidą rajone. Sisteminti ir skaitmeninti etninės kultūros rašytinį paveldą, viešinti jį visuomenei, skatinti jaunimo laisvalaikio užimtumą ir jų kultūrinės iniciatyvas. Nuolat atnaujinti bibliotekos dokumentų fondą lietuvių užsienio šalių autorių grožiniais kūrniais, taip pat mokslinėmis, informacinėmis ir mokslo populiariomis knygomis įsigyjant per metus ne mažiau kaip 4500–5000 naujų leidinių, taip pat apie 100 pavadinimų periodinių leidinių, organizuoti kultūrinius renginius rajono gyventojams. • Užtikrinti tinkamas sąlygas bibliotekos personalui kvalifikuotai ir kokybiškai atlikti savo pareigas. Sudaryti sąlygas darbuotojų kvalifikacijai kelti, dalyvauti įvairiuose mokymuose, seminaruose. Laikantis LR Darbo kodekso ir kitų teisės aktų, mokėti darbuotojams darbo užmokestį, leisti atostogų. • Užtikrinti tinkamas darbo sąlygas bibliotekos lankytojams ir personalui. Stiprinti bibliotekos ir jos filialų materialinę bazę įrengiant šildymo sistemas, atliekant palaikomuosius remontus, įsigyti bibliotekoms reikiamo inventoriaus, darbo priemonių. <u>Rezultato vertinimo kriterijai:</u> Lankytojų skaičiaus didėjimas, proc. - +1 proc.			
Programos tikslas	Išsaugoti ir plačiau panaudoti regiono kultūrinį savitumą, užtikrinant kultūros įstaigų veiklą	Kodas	02
Tikslo įgyvendinimo aprašymas: programa parengta, siekiant gerinti Alytaus rajono savivaldybės kultūros centro dalyvavimą kultūrinėje veikloje. Siekti įvairių kultūros žanrų gyvybingumo, globoti ir skatinti etninę, mėgėjų bei profesionalaus meno veiklą, renginių organizavimą bei kitą kultūrinę raišką Alytaus rajone bei visoje Lietuvoje. Dėmesys skiriamas gyventojų kultūriniais ir meniniams poreikiams ugdyti ir tenkinti, menininkų kūrybiniam aktyvumui skatinti. Sudaryti galimybes įvairiems visuomenės sluoksniams pažinti šiuolaikinę kultūrą ir meninę kūrybą, plėsti visuomenės meninį kultūrinį akiratį, stiprinti kūrybines galias. Sudaryti sąlygas kultūros tęstinumui: plėtoti etnines tradicijas ir išsaugoti kultūrinį paveldą. Siekiant įgyvendinti šį tikslą, vykdomi uždaviniai: 01 uždavinys. Alytaus rajono savivaldybės kultūros centro ir jo skyrių darbo			

organizavimas, materialinės bazės stiprinimas. Kokybiškas kultūrinių renginių organizavimas.

Organizuojami įvairios tematikos renginiai, diskotekos ir poilsio vakarai, mokami renginiai Alytaus rajono savivaldybės skyriuose. Sudaromos sąlygos bendruomenės narių meninės saviraiškos poreikių tenkinimui bei kokybiškam kultūros paslaugų teikimui. Sudaromos sąlygos bei skatinama meno mėgėjų kolektyvų kūrybinė veikla.

Priemonės: materialinės bazės ir pastatų išlaikymas. Darbuotojų išlaikymas, kvalifikacija, komandiruotės, turto įsigijimas ir finansinių įsipareigojimų vykdymas. Tradicinių renginių įgyvendinimas, kalendorinių švenčių paminėjimas, kultūros ir meno sklaida.

02 uždavinys. Gimnazijų ir jų skyrių veiklos užtikrinimas.

Alytaus rajone ne tik kultūros centrai ir jų filialai organizuoja kultūrinius renginius, stiprina ryšius su kaimo bendruomenėmis, bet gimnazijos, jų skyriai. Sudaromos sąlygos socialinę atskirtį patiriančių bendruomenės narių integracijai, sveikos gyvensenos ugdymui, turiningam laisvalaikiui. Organizuojama sporto, choreografijos būrelių ir folkloro bei meno kolektyvų užsiėmimai, diskotekos. Organizuojami renginiai lankomi jaunimo, dirbančių suaugusiųjų bei pagyvenusių žmonių. Taip pat rengiamos tradicinės šventės, renginiai vietos bendruomenei, seniūnijos ir rajono gyventojams. Veikla derinama su kitomis seniūnijos įstaigomis ir įmonėmis, Alytaus rajono savivaldybės kultūros centru, pritraukiami rėmėjai. Daug dėmesio skiriama renginių kokybei. Dalyvaujama Alytaus rajono savivaldybės kultūros ir sporto plėtros programų projektinės veiklos finansavimo konkursuose.

Rezultato vertinimo kriterijai:

Kultūros bendruomenės dalyvavimas, kuriant palankią kultūrinę aplinką, visų renginių lankytojų skaičius 1000 gyventojų, asmenimis – 2900

Programos tikslas	Ugdyti visuomenės kultūrinį, pilietinį bei visuomeninį aktyvumą, vadovaujantis lyčių lygybės ir nediskriminavimo principais	Kodas	03
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

projektų lėšomis rajone organizuojamos kūrybiškumo stovyklos, mugės, plenerai, spektakliai, koncertai, organizuojami tradiciniai renginiai ir šventės. Vyksta turiningas viešasis, kultūrinis gyvenimas, teikiamos kokybiškos kultūrinės paslaugos, kuriomis naudojasi ne tik rajono bendruomenių nariai, bet ir svečiai.

Rajone sudaromos sąlygos veikliai visuomenei kurti, gyventi, turiningai praleisti laisvalaikį. Organizuojami ir ugdomi visuomenės kultūriniai, pilietiniai bei visuomeniniai poreikiai, skatinamas profesionali ir mėgėjų meno sklaida Alytaus rajono savivaldybėje, sudarant sąlygas menininkams, kūrėjams, švietimo, meno ir kultūros įstaigoms, organizacijoms, draugijoms bei klubams realizuoti kūrybines idėjas ir sumanymus. Kūrybos projektų rėmimas ir kūrybinės veiklos skatinimas tik dar labiau sudarys kiekvienam bendruomenės nariui sąlygas dalyvauti kultūroje ir ją vartoti, rasti mėgstamą laisvalaikio formą ir progą išreikšti save. Vienu iš svarbių nūdienos rajono kultūros dalių yra ne tik profesionalų, bet ir mėgėjų meninės veiklos skatinimas, saugojimas, kūrimas bei atnaujinimas. Įgyvendinant tikslą vykdomas vienas uždavinys:

01 uždavinys. Remti kultūros vartojimo ir kultūros poreikio ugdymo iniciatyvas. Sudaromos sąlygos visuomenei lygiomis teisėmis dalyvauti kultūroje. Palanki sociokultūrinė aplinka užtikrina lygias galimybes ir kaimo gyventojams kultūros vartojimui. Svarbu skatinti ir pačios bendruomenės iniciatyvumą.

Rezultato vertinimo kriterijus:

Remiamų kultūros projektų skaičius, vnt.– 40

Programos tikslas	Tradicinės religinės bendruomenės skatinimas	Kodas	04
--------------------------	---	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Alytaus rajono religinių bendruomenių projektų finansavimas skirtas finansinei paramai teikti Alytaus rajone pagal Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymą registruotoms tradicinėms religinėms bendruomenėms ir bendrijoms, taip prisidedant prie krašto kultūrinio paveldo dalies, priklausančios religinėms bendruomenėms, išsaugojimo ir organizacijų veiklos vietos bendruomenės skatinimo.

Įgyvendinant šį tikslą, vykdomi šie uždaviniai:

01 uždavinys. Remti Alytaus rajono savivaldybės teritorijoje esančių organizacijoms priklausančių pastatų tvarkybos darbus ir šių pastatų pritaikymą bendruomenės poreikiams, skatinti etnokultūros puoselėjimą, nekilnojamų ir kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugą.

Šiuo uždaviniu taip pat skatinama organizacijas aktyviau spręsti bendruomenės socialines, kultūrinės, dorovines problemas, remti moralines vertybes puoselėjančią, šviečiamąją organizacijų veiklą, bendradarbiavimą su kitų rajonų organizacijomis.

Rezultato vertinimo kriterijai:

remiamų religinių bendruomenių projektų skaičius, vnt.– 5

Programos tikslas	Formuoti ir įgyvendinti savivaldybės kultūros politiką bei atlikti visus veiksmus susijusius su savivaldybės teigiamo įvaizdžio formavimu	Kodas	05
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Skyrius, atsakingas už kultūros politiką formuoja ir įgyvendina savivaldybės bibliotekų, muziejų, kultūros centrų, teatrų, muzikos, dailės, etnokultūros, leidybos, kultūrinio turizmo bei gyventojų bendrosios kultūros, jaunimo politikos ugdymo, viešinimo (informacijos apie savivaldybės institucijų veiklą pateikimas žiniasklaidos priemonėms ir visuomenei) srityse, atlieka visus veiksmus, susijusius su Alytaus rajono savivaldybės teigiamo įvaizdžio formavimu, analizuoja kultūros, jaunimo teisių apsaugos politikos raidos tendencijas Lietuvoje ir užsienyje.

Įgyvendindamas savo uždavinius, skyrius vykdo šias funkcijas: pagal savo kompetenciją organizuoja, prižiūri, tobulina ir koordinuoja savivaldybės kultūros įstaigų veiklą ir jaunimo politikos įgyvendinimą, teikia informaciją apie savivaldybės veiklą visuomenei ir žiniasklaidai, platina šią informaciją Alytaus rajono savivaldybės interneto tinklapiuose www.arsa.lt, socialiniame tinkle „Facebook“, atsako už savivaldybės interneto puslapio dalies „Kultūra“ informacijos pateikimą ir atnaujinimą, organizuoja ir dalyvauja kultūros renginiuose, akcijose, pristatymuose, koordinuoja viešuosius renginius savivaldybės teritorijoje.

Įgyvendinant tikslą vykdomas uždavinys:

01 uždavinys. Užtikrinti Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus darbuotojų, vykdančių kultūros politiką ir dalyvaujančių jos formavime, veiklos efektyvumą ir rezultatyvumą.

Pagal savo kompetenciją teikia konsultacijas rengiant ir organizuojant vietas, valstybines bei kalendorines šventes, įvairius kultūrinius renginius, dalyvauja bendradarbiaudamas su savivaldybės institucijomis, bendruomenėmis, nevyriausybinėmis organizacijomis, visuomeninėmis jaunimo organizacijomis kaupia duomenis, juos analizuoja, vertina ir teikia siūlymus administracijos direktoriui, rajono savivaldybės tarybai dėl rajono kultūrinio turizmo, kultūros ir jaunimo programų rėmimo, inicijuoja ir koordinuoja tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo projektų įgyvendinimą, rūpinasi etninės kultūros plėtra ir globa savivaldybės teritorijoje, tiria, analizuoja ir vertina gyventojų bendrosios kultūros ugdymo ir etnokultūros puoselėjimo, jaunimo poreikių situaciją ir rezultatus savivaldybės teritorijoje, savivaldybės tarybos patvirtintoms kultūros ir jaunimo programoms vykdyti organizuoja projektų atrankos konkursus, prižiūri jų įgyvendinimą, inicijuoja ir organizuoja rajoninius dailininkų plenerus, meno (dailės, keramikos, drožybos ir kt.) parodas, festivalius, šventes, koncertus, susitikimus,

kultūrinės projektinės veiklos iniciatyvas ir kt.			
Programos tikslas	Kultūrinio palikimo atkūrimas, tvarkant ir globojant materialinės ir dvasinės kultūros bei gamtos paminklus	Kodas	06
Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Įgyvendinant šį tikslą yra vykdomas kultūros paveldo objektų išryškinimas, pritaikymas pažinimui ir turizmui. Kultūros paveldo objektų išryškinimas, išsaugojimas ir pritaikymas pažinimui sudaro išskirtines sąlygas formuoti krašto patrauklumą turizmui. Unikalių archeologinių, istorinių, gamtinių kultūros paveldo objektų saugojimas ilgas ir sudėtingas procesas, reikalaujantis tyrimų, planavimo bei investicijų, tačiau įgalina kurti nepakartojamą aplinką, kuriančią palankias sąlygas pažinimui bei turizmo vystymui. Paminklosauga, kitaip dar paminklų apsauga – valstybės kontroliuojama kultūros paminklų apsaugos administracinių ir teisinių, mokslinių ir praktinių priemonių sistema architektūros, dailės, archeologijos, istorijos bei kitam kultūros paveldui apsaugoti nuo sunaikinimo, jį panaudoti visuomenės reikmėms ar kaip turizmo objektus. Lietuvos Respublikos nekilnojamųjų vertybių registre įtraukti 422 objektai, 56 yra panaikinta kultūros paveldo objekto apsauga. Į kilnojamųjų vertybių registrą įrašyta 196 objektai. Alytaus rajone yra 19 piliakalnių su senovinės gyvenvietėmis. Dailės kūrinių daugiausia sukaupta bažnyčiose – tai paveikslai, skulptūrėlės, altorėliai ir kt. daug yra kryžių, koplytstulpių. Simno, Daugų ir Butrimonių miestelių pagrindinės aikštės įrašytos į urbanistikos paminklų sąrašą. Architektūros paveldą sudaro bažnyčios, koplytėlės, gyvenamieji namai. Vertingiausias paveldas: Rumbonių bažnyčios ansamblis, Simno bažnyčia, Punios piliakalnis, dailininko A. Žmuidzinavičiaus memorialinė sodyba, dailės kūriniai, koplytstulpiai. Įgyvendinant tikslą siekiama užtikrinti, jog paminklai, esantys Alytaus rajone, būtų saugomi ir tvarkomi. Tikslui įgyvendinti vykdomas uždavinys: 01 uždavinys. Alytaus rajono kultūros paveldo objektų priežiūra. Įgyvendinant šį uždavinį numatoma vykdyti Alytaus rajone esančių piliakalnių priežiūrą bei pritaikytą turizmui kryžių restauravimą, kitų į Kultūros vertybių registrą įtrauktų objektų tvarkymo darbus. <u>Rezultato vertinimo kriterijai:</u> rekonstruojamų, tvarkomų kultūros paveldo objektų skaičius kitimas (ne mažiau nei 3 objektai per metus), vnt. – 3			

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas: išaugs rajono gyventojų galimybės naudotis šalies ir užsienio informacijos bei kultūriniais ištekliais, žmonės įgys ir tobulins gebėjimus jais naudotis. Tai sudarys palankias sąlygas žinių ir kultūrinės visuomenės formavimui ir plėtrai, žmogiškųjų išteklių raidai. Padidės gyventojų sutelkimo į bibliotekas ir kultūros įstaigas procentas, mažės socialinė, kultūrinė kaimo gyventojų atskirtis nuo miesto. Rajone vykstančios kūrybiškumo stovyklos, mugės, plenerai, spektakliai, koncertai, tradicinių renginių ir švenčių organizavimai. Vyksta turiningas viešasis, kultūrinis gyvenimas, teikiamos kokybiškos kultūrinės paslaugos, kuriomis naudojasi ne tik rajono bendruomenių nariai, bet ir svečiai. Rajone sudaromos sąlygos veikliai visuomenei kurti, gyventi, turiningai praleisti laisvalaikį.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai:

Valstybės, savivaldybės biudžeto lėšos, ES, nuosavos lėšos, rėmėjų ir specialiųjų programų lėšos, už teikiamas mokamas paslaugas gautos lėšos.

Veiksmai, numatyti Alytaus rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane, kurie susiję su vykdoma programa: 2 prioritetas. Veiklios visuomenės ugdymo, sveikatos ir socialinio vystymo. 2.1. tikslas. Išsaugoti gerąsias krašto kultūros tradicijas, vystyti modernią, patrauklią kultūrinio

turizmo infrastruktūrą ir bendradarbiavimą. 2.1.1. uždavinys. Rengti ir vykdyti kultūros, meno ir visuomeninius specialiuosius projektus, stiprinančius Alytaus rajono, kaip kultūrinio / pažintinio turizmo teritoriją. 2.1.2. uždavinys. Sukurti ir įgyvendinti efektyvų Alytaus rajono reprezentavimo modelį ir viešųjų ryšių rinkodaros sistemą. 2.1.3. uždavinys. Skatinti rajono gyventojų kultūrinį ir sportinį aktyvumą ir gerinti susijusią infrastruktūrą. 2.1.4. uždavinys. Plėsti kultūros paslaugų spektrą ir gerinti kultūros darbuotojų darbo kokybę. 2.1.5. uždavinys. Renovuoti ir modernizuoti kultūros įstaigų ir bendruomenių patalpas. 2.1.6. uždavinys. Sukurti palankią aplinką kultūrinio pažintinio ir ekologinio turizmo paslaugoms plėtoti.

Susiję įstatymai ir kiti svarbūs teisės aktai:

- Lietuvos Respublikos Konstitucija;
- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymas;
- Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymas;
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas;
- Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymas;
- Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymas;
- Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas;
- Valstybės ilgalaikės raidos strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2002-11-12 nutarimu Nr. IX-1187 „Dėl Valstybės ilgalaikės raidos strategijos“;
- Lietuvos kultūros politikos kaitos gairės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2010-06-30 nutarimu Nr. XI-977 „Dėl Lietuvos kultūros politikos kaitos gairių patvirtinimo“;
- Alytaus rajono savivaldybės 2013-2020 metų strateginės plėtros planas, patvirtintas Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 27 d. sprendimu K-54 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės 2013–2020 metų strateginės plėtros plano patvirtinimo“;
- Alytaus rajono savivaldybės religinių bendruomenių rėmimo projektų finansavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. D1-399 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės religinių bendruomenių projektų finansavimo tvarkos aprašo tvirtinimo“.

Kita svarbi informacija: